

MAGYARÁG

Nyomda és kiadótulajdonos: VI. EVFOLYAM 219 szám.
Pásztor Ede cég 1937. augusztus 8. Vasárnap.

Ara 1 lej

ÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felolós szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

Állítólag angol herceget akarnak a lengyel trónra ültetni

VARSO, augusztus 6. A lengyel hatóságok elkobozták a „Wieczel Varsavski” című lengyel napilap vasárnapi számát. A lap azt írta, hogy a kenti herceg lengyelországi látogatása, összefüggésben van azokkal a tervekkel, amelyek angol herceget szándékoznak Lengyelország trónjára ültetni. A tervet a lap szerint a magyar és osztrák arisztokrácia is a legmesszebbmenő támogatásban részesítené.

A kenti hercegi pár Lengyelországban Potocki gróf külügyminisztériumi főtisztviselő birtokán tartózkodik, mint vendég. Beck lengyel külügyminiszter Potocki gróf társaságában szerdán látogatást tett a hercegi párnál. Varsóban hangoztatják, hogy a látogatás teljesen magánjellegű.

Tovább bonyolódik a sa- cuenii csodahegedű ügye

Beszámoltunk arról, hogy Săcueni községben ellopták Ab-rudán János ottani kémény-seprőmester hies, nagyjértékű hegedűjét. A tettest Varga Ma-ria cselédleány személyében elfogták, aki később azt vallotta, hogy a hegedűt E. K. egye-temi hallgató, ottani köztisztel-terben álló közhivatalnok fia biztatására lopta el. A csend-őrség kihallgatták E. K.-t és ott kiderült, hogy a vád ko-holt és E. K.-nak semmi köze sincs a hegedű lopáshoz. Az ügyészség a csendőrség vizs-gálata alapján felmentette a fiatalembert. Az érdekes ügy azonban ezzel még nem ér vé-get, mert most a megvádolt fi-atalembert viszontvádat emel egyes személyek ellen, akik a leányt — szerinte — a vádas-kodásra rábirták.

Benemavatkozás

Ez a szörnyen hosszú és szörnyen magyartalan kifejezés, amint tudjuk, egy állan-dósult londoni tanácskozás égi-sze. A tanácskozás célja: megakadályozni, illetve meg-szüntetni a külföldi hatalmak beavatkozását a spanyol hábo-ruba. A játékszabályok szerint egy állam mindig köteles gon-doskodni arról, hogy legyen megtárgyalandó javaslat, egy másik pedig arról, hogy a ja-vaslat ne valósulhasson meg. De ez a helyes, mert, mint a közelmúlt számtalan tapasztat-lata mutatja, csak diplomáciai kudarcok menthetik meg Euró-pát a háborútól. Hogy Anglia éppen abban a pillanatban fo-lyósít hadikölcsönt Kinának, mikor benemavatkozási javas-latot terjeszt elő Spanyolor-szágra vonatkozóan, édes pikan-teriája a mai napnak.

Két embert ütött agyon a leomló fal

Lugoj, aug. 6. Murariu Tra-ian házában egy régi falat akart lebontani és annak helyére újat emeltetni. Alig kezd ték meg a bontási munkálato-kat, amikor a fal hirtelen leom-lott s Lesch Mihály 37 éves és Jurcsik János 30 éves kőmű-veseket maga alá temette.

Lescht holtan húzták ki a

romok alól, Jurcsik még élt, a mikor kórházba szállították, de rövidesen kiszenvedett.

A rendőrség a szerencsétlen-séggel kapcsolatosan eljárást indított Tóth Dániel kőműves ellen, aki a bontási, illetőleg építési munkát felvállalta a kocsmárostól.

Hollandia is fegyverkezik

Az eddig békés Hollandia most azzal lepte meg a világot, hogy a nagyhatalmak nyomába lépett. Elrendelte a sorozá-sok kiterjesztését és a hadsereg békelétszámának emelését.

KÜLFÖLD

1. Benemavatkozás

2. Kína nemzetközi kölcsöne

1. A londoni benemavatkozási bizottság, mint ismeretes, ma délután ül ismét össze. A bizottság mai ülésétől a londoni sajtó semmi új fordulatot nem vár, mivel az egyes államok a legutóbbi ülés óta nem változtattak állás-pontjukon. Éppen ezért azt hiszik, hogy a mai ülésen a bi-zottság hosszabb időre elnapolja magát és az ellenőrzés mai, csonka formájában marad meg továbbra is.

2. Nankingi jelentések szerint a japán és kínai kormá-nyok között diplomáciai tárgyalások vannak folya-matban. Ezt a hírt a tokiói külügyi hivatal is megerősítette, azonban hozzátette, hogy e tárgyalásoknak semmi befolyá-suk nincs az északkeleti eseményekre, mert a japán kormány álláspontja az, hogy az északkeleti konfliktust Nanking teljes kikapcsolásával kell likvidálni.

Moszkva tegnap erősen cáfolta azt a hírt, hogy Blü-cher azért utazott volna Csang Kai Sekhez, hogy egy orosz-kínai katonai egyezmény megkötése ügyében tárgyaljon. — Mint a moszkvai jelentés mondja, ilyirányu tárgyalások már évek óta folynak a két állam között és annak szorgalmazá-sára ma sincs több ok, mint volt eddig.

A London-ban tartózkodó Kung kínai igazságügyi mi-niszternek sikerült megegyez-nie több angol tőkecsoporttal egy 20 millió angol fontos kínai kölcsön kibocsátására.

Négyszemközt

A betegsegélyző mellett mű-ködő felebbezési bizottság dön-tése értelmében a fizetésnélkül alkalmazottak kötelesek a be-tegsegélyzőbe beiratkozni, ahol az első fizetési osztályba so-rozzák őket. Jellemző elképze-lés. Jellemző, mert a felebbe-zési bizottság ez esetben igen méltányos akart lenni s elárul-ja, hogy elképzelése szerint az a méltányosság, ha mennél ke-vesebbet kell fizetnie a félnek. Miért? Mert a betegsegélyző díjat senki sem fizeti szívesen. Ezt a felebbezési bizottság minden további nélkül elisme-ri. Holott a helyes az volna, s a betegsegélyző annyira népsze-rű kellene hogy legyen, hogy ezeket a díjakat a nyújtott el-lenszolgáltatás mellett az érde-keltek ne tartásak magasaknak s a most első osztályba so-rozott kategória maga is tiltakoz-zék, mert hiszen a kis díjak mellett kisebb munkanélküli, betegségi pótlék és más hátrá-nyok is vannak. A fizetés nél-küli alkalmazott pedig nem egy esetben többet keres, mint a fizetéses, s miután keresete teljesen teljesítményhez van kötve, betegség esetén sérelme-se kevés segélyt kaphat. Ez a szempont azonban, ismételjük, teljesen normális körülmények között jöhetne számításba. Így? Így mindenki örül, hogy meg-ussza mennél olcsóbban. Mint egy büntetést.

20 millió tont

Japán „büntető expedíciójá-ra” mint szerény visszhang kél a világpolitikában. Ez a csilla-gászati szám, melyhez hasonló összeget ország még háború ki-szében nem kapott idegen ha-talomtól, bizonyítja, hogy a nagy összecsapás valóban meg-kezdődött. Japán vagy hátrál vagy a világtörtélem legna-gyobb háborúja kezdődik. Ang-lia, Franciaország és a többi demokrata nagyhatalmak tá-mogatása egyuttal a fehér em-berek kezében létező világva-gyon támogatását is jelenti. S ha Kína a világ legrosszabbul felfegyverkezett állama is, ez-zel a támogatással nemcsak megnyerheti a háborút, hanem szét is robbanthatja a japán imperializmus jelenlegi bás-tyáit bent a felkelő nap orszá-gában.

Az anyakönyvi hivatalból

HÁZASSÁG

Orosz Josif — Kovács Mária,
Végső Mihály — Varga Mar-
git, Goldglanz Vilmos —
Schwartz Sarolta, Rácz György
— Orosz Anna, Nagy Lajos —
Létai Ilona, Rézműves István —
Jonaş Cornelia, Cretu Leon —
Sava Regina, Sava Josif — Mi-
libák Sarolta, Fején Sándor —
Molnár Margit, Horváth Jó-
zsef — Gábor Éva, Tarsoly
Gyula — Tarsoly Erzsébet,
Bartha Lajos — Kolcsár Berta
Sólyom István — Havrila Ró-
za, Sinca Teofil — Diamant
Flóra, Rosenberg Sámuel —
Fenteş Rozália, Kalmár Zsig-
mond — Füredi Erzsébet, Lasz-
kóczy Kálmán — Pálfi Róza.

SZÜLETÉSEK

Oláh Anna, Bordás Margit,
Hack László, Josefer György,
Papp Antal, Haita Florian,
Furkó György, Filip Lucia,
Vigh Ferenc, Cordovan Traian,
Varga Eszter, Hallai János,
Boros Erzsébet, Katz Andor,
Pollák Izsák, Berkovits Judit
és Ernő, Kállai Katalin, Dunay
Auróra, Tripon Ana, Kajsza
Gizella, Pricop Mariora, Ko-
vács Gyula.

HALÁLOZÁSOK.

Kovács András 54 év, Land-
frass Károly 38 év, öz. Stie-
gelmayer Andrásné 76 éves,
Klein Mihály 84 év, Jeremiás
Mór 61 éves, Tóth Kovács
Istvánné 51 éves, Öz. Martin
Gáborné 72 év, Lebovits Dávid
21 év, Agyi Elek 68 éves, Ba-
log Josif 46 év, Nagy Margit 2
hónapos, Marian Constantin 3
hetes, Junc Dumitru 55 éves
Biró István 26 éves, Krausz Jó-
zsefné 40 év, öz. Bals György
né 67 év, Lazar Ilona 14 éves,
Fekete Ernő 45 éves, Máté Im-
re 2 hónapos, Szőke György 72
éves, Abrudan Victor 3 éves,
Lupas Ioan 67 éves, öz. Bau-
er Dávidné 76 éves, Friedmann
Nándor 6 hónapos.

Meglátogatta Windsor Ed-
wardot a kenti hercegi pár.
Bécsből jelentik: Windsor her-
ceg és felesége waselonburgi
kastélyukba érkeztek. A her-
cegi párhoz közelállók úgy tud-
ják, hogy a kenti hercegi pár
a közeljövőben meglátogatta
Edwardot és feleségét.

Páris rendőrsége az idegenek
védelmében. A világiállítas
rengeteg belföldi és külföldi
látogatója érdekében a párisi
rendőrség nagy razziákat ren-
dez a világváros gangszterei s
alvilági alakjai ellen. A rend-
őrségnek sikerült kikutatnia
számos olyan bűnöző tanyát,
amelyeket azelőtt csak a legbe-
avatottabbak ismertek. A Mont
martren már eddig is öt, telje-
sen ártatlannak látszó kávéhá-
zat és „bistrót” zártak le, ame-
lyeket azonban rövidesen újra
meg fognak nyitni, természet-
esen csak akkor, ha a rendőrség
előtt teljesen megbízható
egyenek veszik át a vezetést.
A rendőrség detektiveket állít
az ilyen helyekre és ha az ide-
gennek bármilyen kellemetlen-
sége akad a kávéházban, a
rendőrség már is közbeléphet
megbizottja útján.

Végeért az oradeai cégek ellen indított adóvizsgálat

**Cristea vezérigazgató
Stan inspektor ügyében
is befejezték a vizsgálatot**

A múlt hét folyamán jelen-
tettük már, hogy a pénzügy-
minisztériumból Oradeára fog
érkezni Cristea vezérigazgató,
a special inspektorok testületé-
nek a főnöke. Beszámoltunk a
vezérigazgató ideérkezéséről is.
Cristea vezérigazgató két na-
pon keresztül vizsgálatot tar-
tott Oradeán. Megjelent azon-
nál a cégeknél, amelyeknél
Stan inspektor special vizsgá-
latot tartott. Átvizsgálta ezek-
nek a cégeknek a könyveit és
érdeklődött, hogy

kértek-e tőlük és adtak-e
pénzösszegeket a vizsgála-
tot végző közegeknek.

A vezérigazgató a vizsgála-
tot tegnap befejezte. Oradeá-
ról Clujra utazott és onnan
Alba-Iuliára megy, ahol szin-
tén lefolytatja a vizsgálatot.
Cristea vezérigazgató a jövő
kedden érkezik vissza a fővá-
rosba és — a jelek szerint —
csütörtökön megteszi jelentését
Canciov pénzügyminiszternek.
Ez a jelentés véglegesen tisz-
tázni fogja a helyzetet és vé-
gre kitérni, hogy mi igaz a „mil-
liós” adócsalásból és spercelés-
ből, amellyel hetek óta tele
van a főváros sajtója.

Ezzel a jelentéssel véget ér a

cégek ellen megindított felül-
vizsgálat hadjárat is, mert a
felülvizsgálatot végző Gheor-

ghian és Gall kontrollorok Cris-
tea vezérigazgatóval együtt,
szintén elutaztak Oradeáról.

Néhány pofon néhány 250 lejes körül

**Békés emberek háborúja a rendőrség
előtt a bizalmatlanságotkeltő ércpénzért**

Turkus Aurica és Raban Ale-
xandru összeveszttek a 250 le-
jesen. A vita, amely néhány
pofonnal súlyosbodott, a rend-
őrségen ért véget. Ugy kezdő-
dött, hogy Raban néhány fala-
tot evett Turkus Aurica laci-
konyhájában. A cseh 17 lejt
tett ki és 250 lejessel akart fi-
zetni. Turkusné ezt nem akarta
elfogadni. Erre Raban ki-
ment a lacikonyha elé, — ott
volt Garlea Maria, akitől fu-
vardijért a 250 lejest kapta és
más pénzt kért tőle. Az asz-
zony egy másik 250 lejest
adott oda, de Turkusné ezt se
akarta elfogadni. Erre Garlea
Maria bement a lacikonyhába,
elővett 7 darab 250 lejest —

ennyi pénz volt nála — és
Turkusné elé dobta:

— Itt van, válasszon belőle.
Egyiket sem én csináltam.

Turkusné azonban nem válo-
gatott, hanem a férfi kalapját
lefoglalta zálogba. Raban visz-
sza akarta venni, vita keletke-
zett, majd néhány pofon is el-
csattant. A verekedésnek a
rendőr vetett véget, a rendőrsé-
gen pedig Campian komiszár
igyekszik igazságot szolgálta-
ni a verekedő feleknek.

— A tolvajok maradnak,
csak a nevük változik. Hat tag-
ból álló cigánytársaság elfogá-
sát jelentettük a hét elején. A
cigányok hamis neveket mond-
tak be és cluji meg baltii ere-
detűeknek mondták magukat.
Kövári detektív azonban meg-
motozásukkor 150 pengőt ta-
lált náluk. Kiderült, hogy a ci-
gányok magyarországiak és
„nagyobb munkát” végeztek
Magyarországon. A rendőrség
az elfogott cigányokat átkíséri
a cluji hadbírószághoz.

— A drága óra elárulta a be-
törőt. A hét elején jelentettük
hogy a rendőrség elfogta Ta-
tár László fiatal embert, aki-
nél egy aranyórát és nagyobb
összegű pénzt találtak. Tatár
tagadott, de a rendőrség táv-
iratilag érdeklődött iránta és
kiderült, hogy Tatár valóban
lopta az aranyórát. A cluji
rendőrség közölte, hogy az
aranyára Schmeltzer nyugál-
mazott törzsőrmester tulajdo-
na, akihez Tatár egy éjszaka
betört. Erre a felvilágosításra
Tatár megtört és bevallotta,
hogy az órát valóban betörés
útján szerezte. Tatárt átadják
a cluji rendőrségnek, amely
megindítja az eljárást.

Razzia, házkutatás Belfast-
rendőrség a sorozatos belfasti
ban. Londonból jelentik: A
merényletek miatt általános
razziát tartott az egész város-
ban. A razzia során a rendőrség
több utvonatát teljesen le-
zárt, számos házat és üzemet
kutatott át, mely alkalommal
nagy mennyiségű revolvért, —
fegyvert és löszert kobozott el.
A közeli napokban több letar-
toztatás várható.

CAO-RIPENSIA Staruinta-Gloria Cfr.

Vasárnap mind a két pá-
lyán meccset rendeznek veze-
tő csapataink. A CAO régi ri-
válisát, az ex-bajnok Ripen-
siát látja vendégül, a Staruin-
ta a galati Gloria CFR-el üt-
közik meg. A csapatok már

mind az új formációkban álla-
nak ki, abban, amelyben az
összel a bajnokságot akarják
kiharcolni. A Ripensia mecc-
set a Carol, a Gloria mérkő-
zést a Mihai pályán játsszák le.

Kocsis és Boksa végleg eltávoztak Oradeáról

Most már véglegessé vált a
két népszerű futballista távo-
zása. Tegnap délután ugyanis
megjelent Oradeán a ploesti-i
Tricolor egyik vezetőségi tagja
és kifizette a két játékosért ki-
alkudott átadási összeget. Ko-
csis és Boksa mindjárt el is

utaztak Ploestibe és véglege-
sen a Tricolor játékosai lettek.

A két népszerű futballista
könyvek között meghatva mon-
dott búcsút annak a városnak,
ahol sok éven keresztül a kö-
zönség kedvencei voltak.

Elhalasztották a CAO csehszlovák turát

A Bratislava nyári vendég-
szereplése alkalmával a CAO
turát kötött le Csehszlovákiá-
ban. A turát a Bratislava ren-
dezte volna és augusztus hó-
napban került volna rá sor. —
Most azonban a Bratislava

turát lemondta és azzal az in-
dokolással, hogy megkezdő-
dik a nemzeti bajnokságok, —
kérte a tura tétre való halasz-
tását. A CAO a tura tétre való
halasztásába bele is egyezett s
csak előleget kért a turára. A
Bratislava 30 ezer lei előleg
folyósítását jelentette be.

Harakirit követett el a japán „Ismeretlen Katona”

„Az egyetlen hely, ahol japán katonának sirni szabad”

Talán az egyetlen város a világon Tokió, ahol az Ismeretlen Katona sirja voltaképpen nem is az ismeretlen hősi halottak emlékét szimbolizálja, mert Tokióban pontosan tudják, hogy ki az a japán katona, akinek az emlékkövet állították. Es ez az emlékmű vált később az összes hősi halottak sirjának szimbólumává.

Egyszerű gyalogos japáni közkatona volt az, akinek emlékét ott megörökítették. Milyen hőstettet is vitt véghez ez a japán közkatona?

Az 1904. évben történt, az orosz-japán háború alatt. Kuropatkin seregét Mukden mellett és a Yalu folyó partján a japán seregek megverték és a japán tüzérség megkezdte Port Arthur bombázását. Ekkor történt, hogy egy közkatona az azzal biztat meg, vigyen egy fontos táviratot az ezredparancsnokságtól a hadosztályparancsnoksághoz.

A katona sietve elindult és egyszerre csak az országúton azt látja, hogy egy szotnya kozákok vágtat feléje. Elfutni, elszökni, elbujni lehetetlenség volt. Ha engedi, hogy foglyul ejtsék, ezért a japán katonai törvényszék szerint halálbüntetés vár rá. Szálljon szembe

egy szotnya kozákkal és harcolva halljon meg? Ebben az esetben az értékes és fontos távirat sohasem kerül a hadosztályparancsnoksághoz, hanem az oroszok kezébe.

A japán katona villámgyorsan gondolkodott. Pillanatok alatt kirántotta a törét, hasába mélyesztette és harakirit követett el. Éppen csak még anynyi ereje maradt, hogy a táviratot felvágott hasának vérző seibe gyűrte, hogy az ellenség azt meg ne találja. Azután meghalt.

Amikor a kozákok elvágattak mellette, egy halott japán katonát láttak ott, nem is törődtek a holttesttel, és tovább vágtattak.

Amikor azonban, félórával később, előrevonuló japán járőrök megtalálták a külön holttestét, azonnal megértették, a harakiri okát is. És megtalálták a táviratot, amelyet azután egy másik katona továbbított rendeltetési helyére.

A névtelen katona ünnepélyes temetést kapott és halálában káplárrá léptették elő.

Több mint harminc esztendeje annak, hogy véget ért az orosz-japán háború és a japán katonák tudatában a hősi ordonánc lelke azóta generálissá avanzsált. Tokió legnagyobb kaszárnyájában a fiatal rekrutáknak bevonulásuk napján megmutatják azt a vitrint, amelyben üveg alatt egy véres papirdarab fekszik. A megmentett távirat. És minden japán katona kívülről megtanulja az egyszerű gyalogos hősi történetét.

Most megindult a japán-kínai háború. És a frontra induló ezredeket mind-mind elvonultatják az egyszerű gyalogos katona sirja előtt. És minden harcra induló ezred ezt az egyetlen mondatot kapja utra- valóul:

„Ez az egyetlen hely a világon, ahol egy japán katonának sirnia szabad”.

A felhőszakadás valósággal elöntötte Brailát

Árvizi képek az uccákon. - A kár felbecsülhetetlen

Braila, augusztus 6. A Rador távirati iroda legújabb jelentése szerint kedden délután Braila környékén olyan nagy mérvű felhőszakadás volt, amilyenre még a környék legöregebb lakói sem emlékeznek. A felhőszakadás teljes óráig tartott és vízzel borította el Braila uccáit. A víz különösen az alacsonyabb fekvésű uccákban valósággal megáradt folyóként hömpölygött és

elöntötte a lakásokat és az üzletek áru-raktárait is.

A Hepites uccában valóságos árvizi kép volt. A víz tetején butorok és különböző ház tartási felszerelések uszkáltak.

A Transilvania uccán a víz egyméter magasra emelkedett és elöntötte a fémipari vállalat gyártelepét is.

Hasonlóképp nagy pusztítást okozott az ár a Sezanoff féle olajgyárban. A munkát mindkét gyárban le kellett állítani. A tüzoltók megfeszített erővel dolgoznak a víz levezetésén. A kár szinte felbecsülhetetlen.

A nap kérdése

Helyes dolog, hogy a kormány hivatalos lapja megcáfolja azokat a szerinte felöltlen híreket, melyeken az utóbbi időben egyes politikai körök uyarognak s amelyek a kormány közeli lemondásáról szólnak. Helyes dolog, véget kell vetni minden bizonytalanságnak mely az országot elárasztja. Csak azt nem tudjuk, milyen alapon cáfolja a kormány ezeket a híreket. Ha például azt írná, hogy a vármegyei választások bebizonyították, hogy a bizalom most is a kormány mellett van, akkor megértenők a cáfolatot. De micsoda cáfolat az ilyen „az uralkodó távollétében üres beszéd a kormány távozásáról beszélni”? Hát persze, ki állítja azt, hogy a kormány ma távozik? De ha Öfelsége hazajön, a kormánynak mégis csak számot kell adni arról, hogy a választások oly balul ütöttek ki, a nemzeti parasztpárt annyira lelépte a kormányt. Milyen címen állítja a kormány, hogy ennek az alkotmányos megnyilvánulásnak s alkotmányosan megnyilvánuló ellenszenvnek ellenére is kormányon marad?...

Elítélték a granicsár káplárt, aki összejátszott a csempészekkel

Csak be akartam ugratni őket, védekezett a bíróság előtt Tanase Petre

Pár nappal ezelőtt Tarna-Mare közelében elfogták Tanase Petre granicsárkáplárt, aki egy zsák csempészárúval a hátán a határszélről a községbe igyekezett. Az elfogott granicsárkatona bevallotta, hogy Iébi Ilonka és Izrael Etelka tarna-marei nők bízták meg, hogy a zsák csempészárút csen területéről áthozza Romániába. Kiderült, hogy Tanase Petre rendszeresen összejátszott a csempészekkel, akikről havi fizetést kapott.

A törvényszék dr. Márcus-Radescu tanácsa a gyorsított eljárással ma vonta felelősségre a letartóztatott granicsárkáplárt. Tanase Petre a bíróság előtt azzal védekezett, hogy be akarta ugratni a távol levő vádlottakat és azért vállalkozott az áruval telt zsák

áthozatalára, hogy a csempészt leleplezze.

Manea Nicolae határőrkapitány részletesen elmondotta, hogyan fogták el a granicsárkáplárt.

A bíróság nem fogadta el a vádlott védekezését és

Tanase Petret 3 hónapi fogságra ítélte.

Az elítélt katona felebbezett.

Gyilkossággal vádolta magát egy elmebeteg

Az állítólag meggyilkolt fiatal ügyvéd jelentkezett a telefonnál

Budapest, augusztus 6. Nagy izgalmat keltett a budapesti főkapitányságon Vámos József állítólagos hadirokkant, aki ellen Bognár István gyári munkást tett panaszt azzal, hogy Vámos állást ígért neki s 60 pengő óvadékot vett fel, de sem állást nem szerzett, sem a kauciót nem adta vissza. Vámos József, amikor meg akarta kezdeni kihallgatását, az izgalomtól magából kikelten, hűrögve ezt mondta: „Meggyilkoltam Traytler Endre ügyvédet!”

Azonnal telefonáltak dr. Traytler Endre ügyvéd lakására. Amikor jelentkezett a felhívott telefonszám, maga Traytler dr. volt a telefonnál. Elmondotta, hogy Vámos Józsefet már 12 alkalommal védte a törvényszék előtt különböző bűncselekményekben. A bíróság minden alkalommal megállapította, hogy Vámos elmebeteg. Vámos Józsefet beszállították az elmeógyógyintézetbe.

Képes nagyvilág

Vilma holland királynő
megnyitja a világ cserkészeinek táborozását.

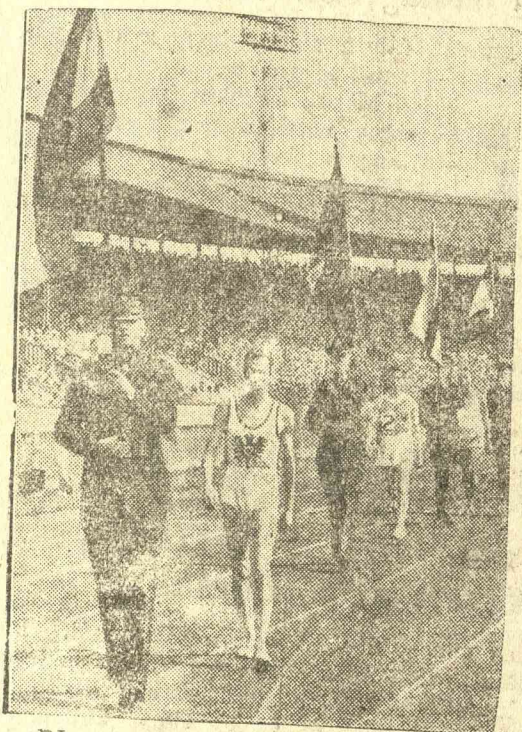
Behajózás
A japánok szüntelenül szállítják a katonaságot a kínai frontra.

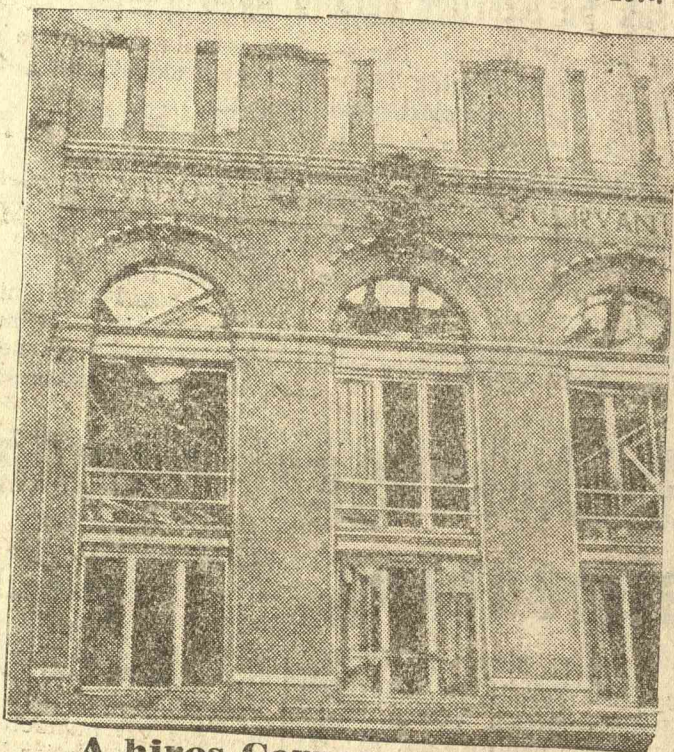
Gátfutó nők
Angliában, a sportok hazájában még ennek a nehéz sportágnak is akadnak női művelői.

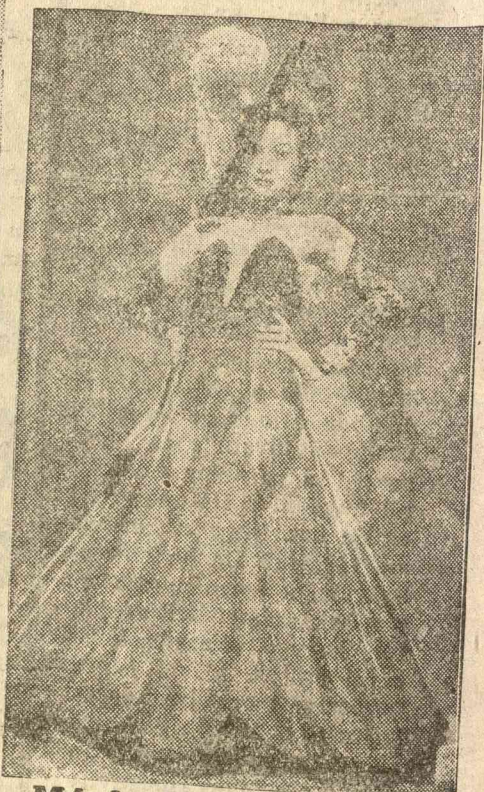
A Himalája ellen...
A német tudományos világ élénk figyelemmel kíséri ezt a tudósokból álló expedíciót, mely a Himalája meghódítására vállalkozott.

Nemzetközi sporttünemény Angliában
A sporttünemény látását az amerikai atléták nyitják meg.

A híres Cerventas színházat,
amit a spanyolok egy írójáról, neveztek el, a spanyol felkelők rommá lőtték.

Mária Sazarina
ismert filmszínésznő legújabb szerepében.

A párisi apacsok híres fegyverével

a sétabotba rejtett revolverrel akarta meggyilkolni kedvesét egy cluji betörő

Cluj, augusztus 6. Csütörtökön délnél fél kettőkor futástól kifáradt, erősen lihegő, alacsonytermetű férfi toppant be a mentőállomás ügyeletes szobájába. Elfúló hangon szólt oda a mentőorvoshoz:

— Azonnal menjenek ki a Dragalina ut 60 szám alá, súlyosan megsebesült egy nő...

Miközben a mentőautó kigördült a kapun, az épület előtt egy csoport verődött össze és a várakozó emberek, amikor a hírt hozó férfi megjelent, rávetették magukat. — A sarki rendőr is előkerült s ennek az után átadták az elfogott férfit, aki, mint kiderült, súlyosan megsebesített egy nőt.

Nagy Károly néhány évvel ezelőtt sima pályafutásnak indult. Egyik cluji drogériában szabadult fel, mit segéd, de hamarosan elkészült a nyugodt polgári foglalkozástól és felcserélt — betörőnek. Ő követte el azt az emlékezetes nagyszabású betörést, amikor nyolcvan ezer lejt zsákmányolt a cluji Weisz cégtől. Három évet kapott ezért a „munkáért” Nagy Károly, akit az alvilágban „Sanyi” néven ismernek. Nagy K. egyik ügyében együtt dolgozott egy Egri Rózsival nevű nővel. Somlea dr. volt szakácsnőjével. Egri Rózsit el is ítéltek, de büntetését már régebben kitöltötte. A férfit és a nőt nemcsak a közösen elkövetett bűnözés titka, de szerelem is összefűzte és amikor két héttel ezelőtt Nagy Károly kiszabadult a cluji ügyesség fogházából, első útja Egri Rózsához vezetett. A leány közben a rendőrség nyilvántartójába került.

A VESZEDELMESES SÉTABOT

Csütörtökön délnél is heves jelenet volt közöttük és a lány ismét kiadta Nagy Károly útját. A szobában tartózkodott N. Margit is, a leány lakótársa.

— Margit menjen ki a szobából, beszédem van Rózsival — szólt rá a másik lányra Nagy Károly.

Egri Rózsival azonban arra kérte barátját, hogy maradjon, mert fél.

Ezalatt Nagy Károly a magához hozott sétabotot játszódózott, majd hirtelen mozdulattal lecsavarta a bot végét és történyt huzva elő zsebéből, a bot vállához illesztette és mint ha fegyver volna, célba vette Egri Rózsit. A lány inkább csak megérezte, mint tudta, hogy halálos veszedelem fenyegeti és kétségbeesetten sikoltva a férfire vetette magát. Ebben a pillanatban hangos dörmögés hallatszott és a lány véresen terült el a szoba padlóján.

— Szerencsétlen! Meggyilkolta! — sikoltotta N. Margit, miközben a merénylő nyugodtan visszacsavarta a botba rejtett fegyver végére a fedőt. Amikor azonban az udvaron az összeszaladt kíváncsiak lármája behallatszott, Nagy Károly kiszaladt a szobából és kezében különös fegyverrel, vad rohásba kezdett. Többen üldözőbe vették és a hajsza a Grigorescu uti hidon át a sétaterre kergette át a feltűnő fűgén s gyorsan szaladó merénylőt.

ELTÜNIK A FEGYVER

Mint kiderült, Nagy Károly egyenesen a mentőállomásra szaladt ahonnan segítséget küldött áldozatának. Mikor kijött

az állomásról és elfogták, meglepetéssel látták, hogy a veszedelemes bot nincs már nála. Tüvé tették a mentőállomáshoz környékét, de seholsem találták.

Ekkor a mentőállomáshoz vezető uccának egyik házából előkerült egy asszony és kezében hozta az eltűnt fegyvert.

— Mikor az üldözés lármájára kíváncsian kinyitottam az uccai kaput, ez a sétabot esett be az udvarra — mondta.

Nagy Károlynak páratlan hi degvérrel, menekülés közben is volt annyi lélekjelenléte, hogy a kapu mélyébe támassza a bűnjelt.

Nem engedték beszállani a vonatba

Különös igazoltatási eset történt Ditrauban. Gál Imre hadirokkant közbirtokossági tagot, a Magyar Dolgozók Szövetsége országos alelnökét, az elmúlt szombaton éjjel két órakor egy csendőrijárat abban a pillanatban igazoltatta a Ditraui állomáson, amikor vonatra akart szállni, hogy a MADOSZ targonc-művei megyei intézőbizottsági ülésén résztvegyen. Az igazoltatás addig tartott, míg a vonat elindult. Ugyanez megismétlődött reggel fél ötkor is.

Szintén a vonatindulás előtt. Gál Imrét ekkor előállították a csendőrállomáson és csak a 9 órai vonat indulása után engedték szabadon. Gál Imre így a targonc-művei érkezletről lemaradt. Az idős gazdát, aki tekintélyes szerepet visz a demokratikus magyar mozgalomban, immár állították elő s motozták meg a csendőrségen, anélkül, hogy ennek okát elárulták volna, — vagy akár további hivatalos eljárásra került volna a sor...

Fogadta az indiai alkirály Mahatma Gandhit

Simla, augusztus 6. Hivatalos körök kijelentése szerint Gandhi elhatározta, hogy felkeresi az indiai alkirályt. Az indiai alkirály kijelentette, nagyon fog örülni, ha Gandhit megismeri, de semmiféle politikai tárgyalást nem kíván folytatni vele.

Ujabb simlai jelentés szerint az indiai alkirály tegnap

magához kérte Mahatma Gandhit, kivel hosszabb beszélgetést folytatott. Gandhi elpanaszolta, hogy az indiai hatóságok megtiltották neki, hogy az északindiai tartományokba utazzék. Szó volt ezenkívül az indiai lakosság élet-színvonalának kérdéséről is. — Az alkirály megnyugtató ígéretet tett Gandhinak.

Csak szétmarcangolt fejét találták meg az eltűnt turistának

Egy nyomdatulajdonos titokzatos halála

Tárgoviste, augusztus 6. 12 nappal ezelőtt titokzatos körülmények között eltűnt a városból Negoescu Ion nyomdatulajdonos. A rendőrség végre is megállapította, hogy Negoescu a hegyek közé ment kirándulásra, de onnan többé nem jött vissza. A kutatások eredményeként tegnap az egyik völgyben megtalálták a nyomdatulajdo-

nos fejét, amelyet éppen két kutya marcangolt. A rendőrség most rendőrkutyák segítségével keresi a szerencsétlenül járt nyomdatulajdonos holttestét.

A völgyben történt borzalmas felfedezés izgalomban tartja a város és egész környékének lakosságát.

Feljegyzésre érdemes

László Gyula 34 éves bádogsmester, aki ma reggel 8 óra kor a cluji állomáson a Rapid elé vetette magát. Az ok és a kor az, ami ebben az esetben szót kíván. Az ok: nyomor. A kor: 34 év. Mestersége volt — „kenyér a kézben”, így mondták öregjeink, kik pályára adtak bennünket. És 34 éves volt mindössze. S meg kellett halnia mert nem tudott a kenyérrel a kezében megélni. Iparos nyomor és általános nyomor. A jelenség annál inkább szót kíván, mert hiszen köztudomásu, hogy ismét konjunktúra közepén élünk. A kontingentálás, legalább is így állítják, a belföldi ipar fellendítése kedvéért történt. Az elgondolás csakugyan olyan világos, hogy agyfacsaró művelet kigondolni hol van hát a hiba? Az elgondolás az, hogy ha idegen ipari terméket nem engedek be, az ország saját iparosával dolgoztat, tehát kell, hogy legyen munka. De nincs s ha van hiába van. A hiba tehát valószínűleg ott van, hogy a törvényt nem azok előnyére érvényesítik, akiknek számára készülnie kellett volna. A kontingentálással kapcsolatos bűnperek mesélhetnek ezekről. S van még egy meggondolandó kérdés. Ha már van munkája az iparosnak, miért marad mégis nyomorúságban? Miért nem hozza meg a becsülettel üzött kicsi üzlet a maga hasznát. De meghozza. Csakhogy kikalkulálhatatlan. Ha lefizette az állam, a város az egészségügyi s mi mindennek szánt százalékat mi marad neki?

DIVATTANÁCS BÉCSBEN

Bécs városa elhatározta, egy divattanács felállítását. A divattanács feladata az lesz, — hogy az osztrák népviseleti szellemet összehangolja a mindenkori általános divat hullámásaival.

Grammofon a temetésén

A svédországi Nyborg városka temetkezési intézete hatalmas grammofont kapott egy „kliense” hagyatékából. Hosszu ideig nem tudták mit csinálni a temetkezési költségek fejében elfogadott beszélőgéppel, míg végre az igazgatónak az az ötlete támadt, hogy a grammofont felhasználják a temetéseknél. Beszerezték néhány gyászinduló lemezt, Siegfried halálát és egyéb szomorú klasszikus művet és azóta Nyborgban gramofonszó mellett folyik a temetés. Vannak „egylemezes”, sőt „ötlemezes” temetések is. Attól függ, hogy az örökösök mennyit szánnak az elhunyt váratlan halálára.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

POSTA

Boldog életet akarok jelíggel levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Bőrdíszmü-segéd aprópénztárca munkákban perfekt, azon naira felvétetik. Croco Timisoara IV. Str. I. Ghica 4. 2655

Perfektül főzni tudó jobb nő csakis teljesen megbízható felvétetik kisebb uricsaiához. Kellemes állandó nyugodt otthon és jó fizetést nyújtunk. Vidéki előnyben. Cim a kiadóhivatalban. 2536

Jómegjelenésű intelligens ügynök akvizíciós munkára, privát házak látogatására, garantált legkevesebb 4000 lei haví jövedelemmel felvétetik. — Cim a kiadóban. 2022

Kerékgyártósegéd állandó munkára felvétetik. Baranyi János, Tileagd, jud. Bihor. 2646

Gépszet keresek sürgősen Sulzer motorhoz, hosszabb gyakorlattal Salaceai malom. 2643

Perfekt szobaleány vagy minden szobaleány felvétetik. Cim a kiadóban. 2640

Kisebb család keres perfekt főzni tudó minden házi munkát nagy mosás és vasaláson kívül végző intelligens, jobb megbízható nőt. Állandó nyugodt otthon, jó bánásmódot s rendes fizetést nyújtunk. Cim a kiadóhivatalban. Vidékiek részletes levélben ajánlkozhatnak eddigi működés és életviszony megjelölésével. 2654

Bevezetett helyre esti órákban lápkézbetűt fix fizetéssel csakis gyakorlottat, továbbá egész napra ujságárusokat felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

ÉTEL-ELADÁS

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papirkereskedésben.

Eladó 4 lámpás telepés rádió. Mindenféle asztalos munkát vállal Biró asztalos, Seleus. 2538

Egy szép telek a Piața Venetian eladó. Érdeklődni Piața Venetia 11. 2315

Használt fekete keményfa komplett háló olcsón eladó. Stern Dr. Moskovits József-ut 5 szám Granaria. 2564

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNÉL ORADEA

Nagyvállalatok figyelmébe!

Hatóság által előírt tűzoltócsák any nyéllel drb-ként 50 lelei szállít

Stern József vaskereskedése Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 2. Telefon: 8-92.

LAKÁS

Kétszobás konyhás lakás azonnal kiadó. Str. Sincăi 3. 2581

KÜLÖNFÉLE

Elfogadok gondozásba magános nőt vagy férfit esetleg örök lakással. Str. Pitagora 16. 2653

Rádió műsor

SZOMBAT

București. 7.30: A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek tőzsde árfolyamok, vizárlásjelentés. 13.40: Gramofonlemez. 13.25: Sport hírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Híradó 19: Időjelzés, időjárás. 19.03: A tisztiskola zenekarának hangversenye. 20.25: Előadás. 20.45: Régi román románcok. Énekli: J. Lucianu. 21.15: Tánczene. 22.30: Sport, híradó. 20.45: Vendégli zene (Schönfeld zenekar). 23.55: Híradó.

Budapest I. — 7.45: Torna. Utána: Gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizjelzőszolgálat. 13: Déli harangzó. 13.05: Bodrićs Béla és cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 18.40: Szalózenekar. 20.30: Clemens Dahinden hegedül. 21: Lehár. Szünetben kb. 21.50: Külgügyi negyedóra. Utána 23.15: Hírek, időjárásjelentés. 23.35: Rác Zsiga és cigányzenekara muzsikál.

FLOREAL krém és puder népszerűségének titkai:

1. A legfinomabb gyógyszeranyagokból készülnek
2. Érvényre jut'atja az arc szépségét.
3. Az arobőrre jótékony hatással van.
4. A krém a bőrbe jól beszívódik.
5. A Floreal puder jól tapad.
6. Az illata nagyon kellemes.
7. Nem fejtő és mégis hat.
8. Még jelentéktelen arcot is vonzóvá tesz.
9. Az ára olcsó; krém tégléve 40 lei.
10. A puder ára: 30, 50 és 90 lei.

Főlerakat:

PAP Drogueria

Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 9. Telefon 6-56. Naponta postai szétküldés.

Moszkva

szerint a finnek veszedelmes politikai kalandokba bocsátkoznak

Moszkvából jelentik: A szovjet orosz sajtó különös figyelmet szentel annak, hogy augusztus 6-án 11 német tenger-alattjáró érkezik Abo finn kikötőbe, ahol a német hajókat a finn hadihajók ünnepélyes keretek között fogadják. Az Is-

vestia szerint nagyon súlyos bizonyodalmak származhatnak ebből a feltűnően kihívó módon történő demonstrációból és a lap úgy találja, hogy Finnország nagyon veszélyes politikai kalandba bocsátkozik.

Hatalmas római katonaváros romjaira bukkantak Obudán

Budapest, augusztus 6. Obuda átrendezése céljából folytatott munkálatok során a lebontott régi városrész alatt hatalmas római katonai város épületeinek romjait tárták fel. Egy előkerült leletből megállapították, hogy a rómaiak több évszázaddal korábban fog-

lalták el Pannoniát, mint eddig a történelem azt tudta. Az egyik kőbe vésve megtalálták Augustus császár végrendeletét. A feltárt katonavárosban 60.000 főnyi római lakosság élt. Hatalmas épületek, templomok és amfiteátrum találtak meg.

SPORT

Országos rekord a cluji nemzetközi atlétikai versenyen

Cluj, augusztus 6. Kedvezőlen időben, kevés számú közönség előtt rendezte meg a KAC csütörtökön nemzetközi atlétikai versenyt, amely a kalapácsvetésben országos rekordot eredményezett. Biró KAC 45.55 méterre javította meg a katonai által csak nemrég felállított 42.47 méteres országos rekordot. A verseny eredményei a következők:

100 m. 1. Sándor UTE 11.1, 2. Ghitecu VD 11.3, 3. Kovács KAC 11.3.

800 m. 1. Hires UTE 2:00.8, 2. Lăpusan VD 2:01.6.

Kalapácsvetés: 1. Biró KAC 45.55 méter.

Távolugrás: Lupan 650 cm, 2. Somogyi BBTE 640 3. Ghitecu VD 587 cm.

200 m. 1. Sándor UTE 23 mp, 2-3 Kovács és Ghitecu 23.6.

Súlydobás 1. Csányi MAC 14.48 cm, 2. Marian VD 13.21, 3. Barcoman KAC 12.28.

Hármasugrás: 1. Somogyi BBTE 13.80, 2. Lupan VD 12.42, 3. Barcoman KAC 10.94.

Rudugrás: 1. Csányi MAC,

350 2. Biró KAC 330 3. Bánffy KAC 280.

1500 méter: 1. Hires UTE 4:09 mp, 2. Esztergomi BSZK RT 4:11, 3. Kiss VDR 4:19.2.

400 m. 1. Sádor UTE 51.5, 2. Lázár VD 53.1.

Meg kell változtatniok a cégcsapatoknak neveiket

București, augusztus 6. A szövetség olyan rendelkezést megalkotott, amely azt célozza, hogy az eddig vállalatok nevét viselő egyesületek felcseréljék kötelesek neveiket. A rendelkezés életbeléptetése után a Phoenix a Vulturii Textila, Duig, Franco Romana, ACFR neveiket kénytelenek lesznek megváltoztatni.

Pusztay a török tenisz bajnokságon. Pusztay a TC (Cluj) ismert nevű versenyzője a jövő héten Konstantinápolyba utazik, ahol a török tenisz bajnokságon vesz részt.

nap este hatalmas tűzvész pusztított. A tűz abban a szűk kertben keletkezett, ahol a falu lakosságának egész buzatermése cséplésre készen állott. A kár több mint egymillió lei.

Tömegszerencsétlenség a felrobbant cséplőgép miatt. Turnu Severinből jelentik: Jelenítettük, hogy Poropnita községben egy cséplőgép kazánja felrobbant és több ember meghalt. Ujabb híradások szerint a sebesültek közül 4 meghalt, 4 pedig a halállal vívódik.

Ezer új autóbust rendelt a CFR. Bucureștiből jelentik: A CFR az autóbust koncessziót 100 százalékosan ki akarja használni. Ujabb az a terv merült fel, hogy a CFR még ezer új autóbust állít be és vonalaival az egész országot behálózza. Százöt autóbust már meg is rendelt a vasuti vezérigazgatóság és ezeket a kocsikat a legrövidebb időn belül forgalomba is állítják.

Milliók tüzkár egy faluban. Turnu Severinből jelentik: A közeli Magurele faluban teg-